

actis

ÅRSMELDING 2023

Innhold

Innledning.....	3
Nasjonalt arbeid.....	4
Høringer og innspill	6
Internasjonalt arbeid	9
Kommunikasjonsarbeid	15
Kunnskapsproduksjon	19
Seminarer og konferanser	20
Medlemskontakt.....	21
Organisasjon.....	23

Vedlegg:

Regnskap

Revisjonsberetning

Innledning

2023 har vært et år preget av en negativ utvikling på rusfeltet, der fagfolks bekymringer om økt bruk av narkotika har blitt synlig på statistikken. På samme tid som rusbruken har økt, har færre ungdommer som trøbler med rus blitt fanget opp. Det er et økende press på alkoholfrie soner. Samtidig står vi i fare for et svekket og dårligere behandlingstilbud i rusomsorgen.

Rådgivende enheter står tomme. I behandlingstilbud opplever de at ungdom som kommer til rusbehandling er dårligere og har mer sammensatte utfordringer enn tidligere. Vi er utålmodige og bekymret for de langsiktige konsekvensene av at denne uløste situasjonen. Det hviler store forventninger på regjeringens forsinkede forebyggings- og behandlingsreform og hvordan den må løse de strukturelle utfordringene på rusfeltet.

Frivillig og ideell sektor har spilt og må fortsatt spille en vesentlig rolle i norsk forebyggingsarbeid og rusomsorg. Vi har gjennom hele 2023 løftet behovet for at ideelle aktører i rusomsorgen må sikres gjennom mer politisk styring. Vi mener det er alvorlig dersom rusbehandlingstilbudet blir mer ensartet og at pasienter mister muligheten for et medikamentfritt eller kjønnsdelt behandlingstilbud. Ideell sektor bidrar med et mangfold av tilbud som tar på alvor at vi mennesker har ulike behov både hva gjelder innhold og behandlingstid.

I 2023 har vi også satt søkelyset mot pengespillpolitikken i Sverige før og etter innføring av lisensmodell. Sverige er ikke et godt forbilde for Norge. Vi har en moderne pengespilllov som sikrer underholdning innenfor ansvarlige rammer og forebygger spilleproblemer.

Actis har en viktig stemme for å løfte en ansvarlig alkoholpolitikk. Presset på alkoholfrie soner er økende, og kommunene står i et stort press fra nye aktører som søker skjenkebevillinger. Norske helsemyndigheter har et stort ansvar for å sikre overholdelse av alkoholloven, beskytte alkoholfrie soner og gi kostholdsråd som er tydelige på helseeffektene ved alkoholbruk.

Forebygging er fortsatt vår jobb nummer én. Det er et selvstendig mål at rusbruken skal holdes så lav som mulig. Det er en uten tvil behov for at denne agendaen fortsatt holdes varm fra hele paraplyen.

Inger Lise Hansen,
generalsekretær

Nasjonalt arbeid

Alkohol

I 2023 ble de nye nordiske kostholdsrådene presentert. Rådene konkluderte med at det beste for helsen er å avstå helt fra alkohol. Dette har ført til større samfunnsdebatter der Actis har vært involvert. Blant annet gjennom opptredener i ulike debattprogrammer og avisoppslag har vi argumentert med at alkohol ikke er en vanlig vare, men tvert imot en vare som gir store utgifter og helseutfordringer for både individ og samfunn, og at kostholdsråd tross alt skal råde folk til å gjøre gode valg for egen helse. En anbefaling om å unngå alkohol vil derfor være et tydelig signal til befolkningen om at ethvert glass man velger bort, er bra for helsen.

I tillegg har vi jobbet med å følge opp stortingsvedtaket fra 2018 om å merke alkoholholdige varer med næringsinnhold og helseadvarsler. Dette har vi blant annet trukket frem i vårt hørings svar på Folkehelsemeldingen, og i møte med Helsedirektoratet. Vi har også løftet temaet gjennom vårt mediearbeid. Det er et paradoks at alkohol er eneste vare som er unntatt kravet om merking. Dette kommer vi til å fortsette å presse på for å få på plass.

Gjennom året har Actis deltatt i flere møter med ulike aktører, for eksempel innen byråkratiet og politikken. I disse møtene har vi blant annet fokusert på behovet for en konsistent alkoholpolitikk, også når naboland myker opp sin alkoholpolitikk, og behovet for å ivareta og styrke reklameforbudet gjennom å få på plass blant annet et overtredelsesgebyr.

I 2023 har det vært et økt fokus på eldre og alkohol. Actis har både fulgt med på og tatt del i dette arbeidet. Den økende andelen eldre i befolkningen drikker mer alkohol enn eldre gjorde tidligere. Særlig gjelder dette kvinner. I tillegg til at alkohol er skadelig i seg selv, vil alkoholen for mange eldre blandes med medisinbruk, noe som kan gi økt risiko for negative helseeffekter. Dette må både eldre selv og relevant helsepersonell gis kunnskap om, og kommunehelsetjenesten bør særlig gis verktøy for å kartlegge Eldres alkoholbruk.

I forbindelse med lokalvalget utviklet vi en «tiltaks pakke» til medlemmene og deres lokallag. Denne inneholdt ulike forslag til avisinnlegg, møteguide, rigg for debattmøter og mulige kontaktpunkter mellom lokallag og lokalpolitikere for å fremme en ansvarlig alkoholpolitikk.

I løpet av året har Actis tatt initiativ til og deltatt i flere relevante mediasaker om alkohol. Blant annet har vi kommentert på den kontinuerlige utvidelsen av skjenketillatelse, der kommuner gir stadig nye steder tillatelse til å skjenke alkohol på bekostning av alkoholfrie arenaer for barn og unge. Det har også vært sentralt å arbeide for å forsvare behovet for en streng markedsføringslov hva gjelder alkohol.

Vi var svært tilfredse da overtredelsesgebyret for brudd på alkoholoven ble sendt på høring i mai. Actis leverte et fyldig hørings svar og mobiliserte andre relevante aktører til å sende inn hørings svar for å støtte forslaget. Vi har imidlertid fortsatt til gode å se gebyret tre i kraft. Dette vil vi jobbe for i 2024.

Etter lokalvalget 2023 der flere kommuner nå styres av Høyre, har vi registrert en endring i den lokale alkoholpolitikken i retning mer liberale skjenketider, flere skjenkesteder og større omfang av alkoholfrie soner. Dette er tendenser vi vil arbeide aktivt for å motvirke i årene som kommer.

Narkotika

På narkotikafeltet har vi fortsatt å holde trykket oppe på en rekke kjente Actis-saker: Krisesenter for personer i aktiv rus, forebyggings- og behandlingsreformen, ungdomsoppfølging og integrert ettervern. Vi har også brukt mye tid på ideelles vilkår.

Vi har jobbet tett opp mot flere ulike partier for å skape enighet og felles forståelse for behovet for å utbedre krisesentertilbudet til personer i aktiv rus, samt tydeliggjøre kommunenes ansvar. Rett før påske sendte SV inn et dokument 8-forslag om å sikre personer i aktiv rus rett til et krisesenter. Actis leverte et høringssvar som støttet helhjertet opp om forslagene, og fulgte opp med bred dekning i nasjonale medier. Vi løftet også utfordringene rundt denne problemstillingen i forbindelse med Opptrappingsplanen mot vold i nære relasjoner. På slutten av året startet vi arbeidet med en egen rapport der vi sammenfatter eksisterende forskning om krisesentertilbudet, samt peker på hva som mangler for et fullverdig tilbud. Rapporten skal lanseres i februar 2024.

Manglende avdekking av unge har vært et prioritert arbeidsområde for Actis i året som har gått. Vi har hatt mange møter med politiske partier og embetsverk og løftet vår bekymring knyttet til at unge med rusproblemer går under radaren etter Riksadvokatens skriv 9. april 2021. Vi har etterlyst at politiet må trygges i sitt forebyggende arbeid innenfor den rammen som finnes i dagens regelverk, og at det må utarbeides en egen retningslinje for forebyggende arbeid, slik at unge fanges opp og får den helsehjelpen de har krav på.

Actis har også tatt til orde for en lovfestet minstestandard for oppfølging av unge med rusutfordringer. Denne minstestandarden må inneholde et minimum av møter med helsefaglig personell, hjelp til å stå i skole eller jobb, incentiver til å delta på fritidsaktiviteter, og foreldreinvolvering der ungdommen er under myndighetsalder.

Arbeidet med å skape oppmerksomhet og forståelse for hvordan situasjonen har utviklet seg de senere årene, har tatt mye tid og kapasitet. Vi forventer at denne situasjonen løses når regjeringen legger frem sin forsinkede forebyggings- og behandlingsreform i 2024.

I våres tok Actis initiativ til et samarbeid med en rekke andre organisasjoner på rusfeltet og skapte en bred allianse som satte søkelyset på behovet for et bedre ettervern. Sammen med RIO, Wayback, Marborg, A-larm og Ivareta utarbeidet vi fem krav som må oppfylles i forebyggings- og behandlingsreformen dersom ettervernet skal styrkes. Kravene inkluderer en felles definisjon av hva ettervern er, lovfesting, integrert ettervern, tydelige tidsfrister og differensierte boliger. Kravene fikk godt med spalteplass i nasjonale medier, og resulterte i flere politiske møter.

Sensommer og høst har vi brukt mye tid på å jobbe for ideelles vilkår, særlig i forbindelse med anbudsrunder i Helse Sør-Øst. Denne påvirker driftsgrunnlaget for

mange av våre medlemmer, og vi har vært tydelige i politiske møter på at en rekke kriterier både i behovsvurderingen og anbudskriteriene vil svekke deres mulighet for overlevelse. Vår bekymring er at kortere behandlingstider, færre plasser og mer strømlinjeformede kriterier skaper lite rom for egenart og særpreg, og vil i siste instans gi brukerne mindre medvirkning, valgfrihet og mulighet til å bli og holde seg rusfrie.

Pengespill

Actis har lenge jobbet for at pengespillavhengighet skal anerkjennes som et folkehelseproblem. Dette spilte vi også inn som del av vårt høringsinnspill til Folkehelsemeldingen. Vi er derfor svært tilfredse med at meldingen anerkjenner dette.

Vi er også veldig fornøyde med at DNS-blokkering av ulovlige pengespillnettsider er underveis. I prosessen har vi bidratt med hørings svar og hatt en rekke politiske møter om temaet. Vi mener blokkeringen vil fungere som en barriere for de som vil engasjere seg i pengespill hos utenlandske aktører. Dette er også et av flere tiltak som er med på å styrke enerettsmodellen videre, og ikke minst sørge for at færre får problemer med pengespillavhengighet.

Actis er initiativtakere til en uformell sammenslutning organisasjoner på pengespillfeltet som jobber for å styrke enerettsmodellen. Samarbeidet inkluderer bruker-, behandler- og pårørendeorganisasjoner i tillegg til mottakere av overskuddsmidler. Vi jobber aktivt opp mot politiske partier og ulike politiske prosesser for å trygge oppslutning om den norske pengespillmodellen. Vi har brukt mye tid på organiseringen og strategien for dette samarbeidet. Aktørene har sammen bestilt en rapport fra Oslo Economics som har som mål å utrede effektiviteten av ulike regulatoriske virkemidler på spillfeltet. Denne vil lanseres våren 2024.

På tampen av året kom nyheten om at Norsk Tipping ønsker å opprette et nettpokertilbud for nordmenn. Actis følger denne utviklingen nøye, og vil aktivt jobbe for at Norsk Tipping sitt pokertilbud skal være så ansvarlig som mulig.

Høringer og innspill

I tråd med Actis sine strategiske oppgaver som kunnskapsformidler og premissleverandør, har vi deltatt i en rekke høringsprosesser i 2023 og kommet med både skriftlige og muntlige hørings svar og innspill. Vi har gitt innspill til både statsbudsjett 2024 og 2025, revidert nasjonalbudsjett, stortingsmeldinger, proposisjoner og NOUer.

Vi vil særlig trekke frem tre hørings svar vi mener var viktige i 2023:

Folkehelsemeldingen (Meld St. 15)

I 2022 kom Actis med muntlig innspill til Folkehelsemeldingen, og i forlengelsen av dette kom vi med både skriftlig og muntlig hørings svar da Folkehelsemeldingen ble lagt frem for Stortinget våren 2023. Actis fokuserte særlig på spillavhengighet som folkehelseutfordring, en restriktiv alkoholpolitikk og behovet for flere alkoholfrie arenaer.

Opptappingsplanen for psykisk helse (Meld St. 23)

Actis er opptatt synliggjøre koblingen mellom rus og psykisk helse og prioriterte derfor å delta med både skriftlig og muntlig hørings svar da opptappingsplanen for psykisk helse kom i høst. Vi fokuserte først og fremst på personer med ROP-lidelser og i forlengelse av det FACT, FACT ung, behovet for TSB Ung og vold mot personer med ROP-lidelser. Vi oppfordret også om at målet om å unngå nedbygging av døgnplasser innen PHV bør gjelde TSB, noe Actis har fulgt opp i ettertid.

Fellesskap og meistring - bu trygt heime (Meld St. 24)

Actis har over flere år vært tydelige på at eldre og alkohol er et underkommunisert tema hvor det trengs mer kunnskap om hvordan alkohol påvirker eldre, og kombinasjonsbruk av alkohol og legemidler. Dette tok vi opp i hørings svaret vårt til stortingsmeldingen om eldre. Vi løftet også eldre ROP-pasienter og deres behov. Vi tok til orde for at det må bygges flere sykehjem forbeholdt denne gruppen. Dette er et nytt tema for Actis om vi ser frem til å jobbe videre med.

I tillegg kom vi med følgende 28 hørings svar og innspill i 2023:

Innspill til utvalg:

- Utvalg som skal utrede utvalgte strafferettslige og straffeprosessuelle sider ved forebyggings- og behandlingsformen for rusfeltet

Hørings svar NOUer og utvalg:

- NOU 2022:20 Et helhetlig skattesystem
- NOU: 2023:4 Tid for handling
- NOU 2023:5 Den store forskjellen
- NOU 2023:8 Fellesskapets sykehus
- Rapport fra Samtykkeutvalget
- Rapport fra ekspertutvalg for tematisk organisering av psykisk helsevern

Hørings svar stortingsmeldinger:

- Meld St. 24 (2022-2023) Bu trygt heime (muntlig og skriftlig)

Hørings svar dokument 8-forslag:

- Dokument 8:168 S Representantforslag om krisesenter for personer i aktiv rus
- Dokument 8:49 S Representantforslag om en bedre støtteordning for organisasjoner og frivilligheten
- Dokument 8:54 S Representantforslag om salg av sterkøl fra bryggeri

- Dokument 8:101 S Representantforslag om en plan for en styrket helseberedskap
- Dokument 8:205 S Representantforslag om å styrke rettshjelpstilbudet for innsatte gjennom en advokatordning for fengslene (ingen høringsrunde, men sendte brev til komiteen)
- Dokument 8:208 S Representantforslag om legalisering av cannabis (ingen høringsrunde, men sendte brev til komiteen)
- Dokument 8:224 S Representantforslag om å la kommunene selv regulere konsum av alkohol på offentlig sted (ingen høringsrunde, men sendte brev til komiteen)
- Dokument 8:243 S Representantforslag om en næringsvennlig, modernisert og forbrukervennlig alkoholpolitikk (ingen høringsrunde, men sendte brev til komiteen)

Høringsvar lovforslag og proposisjoner:

- Forslag til endringer i konfliktrådsloven, straffeloven mv. – strafferettslig reaksjoner og tvangsmidler for ungdom
- Tilleggshøring om DNS-blokkering av nettsted som tilbyr pengespill som ikke har tillatelse i Norge
- Forslag til endringer i helselovgivinga
- Prop 11 L Endringer i helselovgivinga
- Prop 1 S Statsbudsjettet 2024 (kapitler fordelt til helse- og omsorgskomiteen) – deltok både skriftlig og muntlig
- Prop 1 S Statsbudsjettet 2024 (kapitler fordelt til justiskomiteen) – deltok både skriftlig og muntlig
- Prop 1 S Statsbudsjettet 2024 (kapitler fordelt til familie- og kulturkomiteen) – deltok både skriftlig og muntlig

Høringsvar forskrifter:

- Utmåling av overtredelsesgebyr etter alkoholoven mv.

Høringsvar direktorat:

- Høring på tilskuddsordninger over kapittel 714 post 70 (Helsedirektoratet)
- Høring på retningslinjer for tverrfaglig helsekartlegging i barnevernet
- Innspill til rådslaging om fadderuka (både muntlig og skriftlig)

Innspillsmøter

- Innspill til Helse- og omsorgsdepartementet i forkant av The Sixty-sixth session of the Commission on Narcotic Drugs
- Innspillsmøte om pengespill i Kultur- og likestillingsdepartementet

Internasjonalt arbeid

Actis har en lang tradisjon for internasjonalt arbeid. Vi jobber gjennom våre internasjonale nettverk, Eurocare NordAN og Eurad for å påvirke internasjonal alkohol- og narkotikapolitikk og for å hente inn kunnskap om hva som skjer i andre land. Siden 2021 har vi også deltatt i European Gambling Harm Prevention Network, det første europeiske NGO-nettverket på spillområdet.

Samarbeid med likesinnede organisasjoner sikrer at vår stemme blir hørt i internasjonale fora. Samtidig får våre medlemsorganisasjoner og samarbeidspartnere tidlig informasjon om nye utfordringer, ny politikuttvikling og god praksis i andre land. Vi får innsikt i konkrete saker som er av betydning for oss i Norge, og vi får møte beslutningstakere på ulike nivåer både i EU-institusjonene, Verdens helseorganisasjon, FN-systemet, OECD og politiske miljøer i andre land.

Kunnskap om den internasjonale utviklingen er nødvendig både for å forutse nye trender og politiske utfordringer og for å peke på nye løsninger. Det gir dessuten muligheten til å spille inn norske erfaringer og perspektiver i den internasjonale debatten og styrke legitimiteten til den norske politikken her hjemme.

Koronapandemien la betydelige begrensninger på det internasjonale arbeidet, men i 2023 var situasjonen mer eller mindre tilbake til normalen. Digitale plattformer har likevel blitt en del av hverdagen, og mange nettverks- og styremøter gjennomføres digitalt. Ikke minst er det mulig å delta på korte webinarer med eksperter fra hele verden, og det er lettere å invitere foredragsholdere fra andre land til å holde innlegg på egne webinarer.

Eurocare

Eurocare er et europeisk nettverk som jobber for en kunnskapsbasert alkoholpolitikk. Organisasjonen har 51 medlemmer i 21 land. Actis har lenge vært en viktig bidragsyter til Eurocares arbeid og har finansiert et kontor i Brussel med en generalsekretær.

Brussel-kontoret bidrar med innspill og bakgrunnsinformasjon til Actis i Norge om aktuelle politiske saker. I tillegg jobber Eurocare med aktuelle alkoholpolitiske saker i EU, deltar i europeiske prosjekter og støtter medlemmenes arbeid på nasjonalt plan. Eurocare sender ut nyhetsbrev på engelsk med oppsummering av pågående saker, rapporter fra medlemsorganisasjonene og informasjon om relevante konferanser og lignende. I tillegg går det ut e-post til alle medlemmer et par ganger i måneden om aktuelle saker, samt regelmessige oppdateringer på norsk. Dette bidrar til å synliggjøre Eurocares arbeid.

Generalsekretær for Eurocare er Florence Berteletti. Hun har lang fartstid fra helsefeltet i Europa og har tidligere jobbet med alkohol- og tobakkspolitikk på europeisk nivå. Siden høsten 2021 har kontoret vært styrket med en kommunikasjonsmedarbeider og en politisk rådgiver, samt en kontorsjef. I tillegg har Eurocare knyttet til seg ulike konsulenter som bistår i EU-finansierte prosjekter.

Eurocare har akkreditering som sivilsamfunnspartner til Verdens Helseorganisasjons europakontor og samarbeider tett med WHO's europakontor om temaer som merking og den nye alkoholhandlingsplanen.

Satsingsområder og prioriteringer i 2023

I 2022 fikk Eurocare innvilget driftstilskudd fra EU-kommisjonen etter å ha stått utenfor ordningen i flere år. Eurocare søkte på nytt i 2023 og fikk på nytt innvilget søknaden. Både søknad og rapportering krever mye arbeid, men tilskuddet gir organisasjonen større handlingsrom enn på mange år.

Europe's Beating Cancer Plan ble lansert i februar i 2020. Alkoholforebygging er ett av tiltakene som nevnes i planen. Kreft er en viktig årsak til alkoholrelatert dødelighet i EU, men koblingen mellom alkohol og kreft er ikke godt nok kjent.

Helsemerking av alkoholholdige drikkevarer er ett av tiltakene som nevnes som innenfor rammen av Europe's Beating Cancer Plan. Irland har allerede vedtatt en alkoholstrategi som legger opp til kreftadvarsler på alkoholprodukter. Temaet diskuteres også i flere andre land, også her hjemme.

Eurocare har lenge vært en pådriver for innholds- og helsemerking og jobber aktivt for å få på plass gode merkeordninger med informasjon på etiketten.

Eurocare var en del av et konsortium under ledelse av portugisiske helsemyndigheter som sto bak Alhambra-prosjektet. Eurocare ledet arbeidet med merking innenfor prosjektet. Dette omfattet blant annet en oversikt over eksisterende helseadvarsler i EU og resten av verden, en vurdering av industriens frivillige merkeordninger og en evaluering av effekten av piktogrammer og skriftlige advarsler. Det ble også utviklet et «bibliotek» med ulike skisser til fremtidige helsebudskap som kan tas i bruk.

For å følge opp arbeidet innenfor prosjektet har Eurocare etablert en internasjonal ekspertgruppe som skal gi oppdatert forskningsinformasjon om merking. Ekspertgruppen har også tett dialog med WHO på dette området.

European Alcohol Awareness Week on Alcohol Related Harm ble organisert fra 27. november – 1. desember 2023. Kampanjen rettet seg først og fremst mot politikere og beslutningstakere på EU-nivå og i medlemsstatene. Budskapet i årets kampanjeuke var forbrukernes rett til å bli informert om innhold og skadevirkninger av alkohol. Kampanjeuken støttet på den måten opp om arbeidet med merking av alkoholholdig drikk.

En viktig nysatsing for Eurocare i 2023 er det såkalte Filtered-prosjektet. Dette er et toårig prosjekt som gjennomføres i samarbeid med Smoke Free Partnerships, European Heart Network, Youth Health Organization, og to ukrainske organisasjoner. Målet med prosjektet er å fremme bedre samarbeid mellom frivillige aktører som arbeider med ulike risikofaktorer for ikke-smittsomme sykdommer, slik som alkohol, tobakk og usunne mat- og drikkevarer. Prosjektet starter i 2024, men mye av det forberedende arbeidet ble gjort i 2023.

Eurad

Eurad er Actis' plattform for narkotikapolitisk arbeid på EU- og FN-nivå. Vår sentrale rolle i Eurad gir oss tilgang til politiske beslutningsprosesser, beslutningstakere og arenaer i den europeiske og globale narkotikapolitiske debatten. Vi har kommet med innspill og anbefalinger til en rekke EU- dokumenter, særlig omkring recovery og forebygging. De siste årene har oppmerksomheten også vært rettet mot FN-organene i Wien.

Eurad ble stiftet i 1989 i Nederland, men i 2019 registrerte vi Eurad ASBL som en frivillig organisasjon i Belgia. Actis var en av åtte grunnleggere og har presidentvervet i styret.

Eurad arbeider først og fremst på europeisk nivå. Vi har regelmessig kontakt med EU-institusjonene, blant annet gjennom EUs Civil Society Forum on Drugs, som koordinerer sivilsamfunnets innspill til EU-kommisjonen på narkotikaområdet. Eurad hadde rollen som visepresident i forumet for perioden 2015-2018, og fikk fornyet plassen i forumet i periodene 2018-2021 og 2021-2023.

Civil Society Forum on Drugs har de siste årene bidratt med innspill til EUs fellesposisjoner i internasjonale fora, innspill til EUs bilaterale møter med tredjeland og regionale grupper, innspill til evalueringen av EUs narkotikastrategi og det nye mandatet til det europeiske narkotikaovervåkningsbyrået, EMCDDA.

Som Ecosoc-registrert organisasjon har Eurad utvidet adgang til å delta på FN-møter, og har levert innspill til Ungass-prosessen og andre konsultasjoner på FN-nivå. EURAD deltok fysisk på årets narkotikakommisjon for første gang siden pandemiene og har vært aktive i Vienna NGO-committee on drugs.

Satsningsområder og prioriteringer i 2023

Årene etter FN-toppmøtet i 2016 har vært preget av diskusjoner om implementering av UNGASS-erklæringen, forberedelsene til høynivåmøtet i 2019 og veien videre fram mot de neste milepælene i 2024 og 2029.

Parallelt med disse diskusjonene pågår det betydelig politikkutvikling på nasjonalt nivå i mange land. Deler av det internasjonale konsensus på narkotikaområdet har slått sprekker, ikke minst når det gjelder cannabis.

For Actis er det viktig at Norge fortsatt er en tydelig stemme for forebygging, folkehelse og menneskerettigheter i global narkotikapolitikk. Dette har vi kommunisert til norske myndigheter i de årlige innspillsmøtene før Narkotikakommisjonen i mars.

Actis og Eurad har i en lang tid deltatt på Narkotikakommisjonens årlige møter i Wien. I 2021 og 2022 ble disse møtene arrangert elektronisk, men i 2023 var vi tilbake til fysisk deltakelse. Selv om den elektroniske plattformen gir tilgang til plenumsdiskusjonene og ulike tematiske seminarer, gir den ikke samme tilgang til uformelle diskusjoner. For de frivillige organisasjonene var det derfor viktig igjen å få mulighet til å være til stede i Wien.

Også i 2023 hjalp Actis til med å finne en kandidat til UNODCs ungdomsforum om narkotika blant våre norske medlemsorganisasjoner. Dette forumet skal bidra med et ungdomsperspektiv på drøftingene som pågår innenfor FN-systemet.

Eurad organiserte et side-event om recovery under Narkotikakommisjonens møte. Vi deltok dessuten med forberedte spørsmål i de uformelle høringene med FNs narkotikabyrå og Det internasjonale narkotikakontrollbyrået. Eurad har også spilt en aktiv rolle i Vienna NGO Committee on drugs i arbeidet med å revidere valgordningen og forberede nominasjonene til styret. Både Eurad og Actis er medlemmer av Vienna NGO Committee on Drugs.

Eurads arbeid er preget av begrensede ressurser. Nettverket driftes av et arbeidende styre og en kommunikasjonsmedarbeider som har ansvar for sosiale medier og oppfølging av medlemmene. Reisevirksomheten er begrenset, og styrediskusjoner og årsmøte har også i 2023 blitt gjennomført digitalt. Vi deltok imidlertid fysisk på et nettverksmøte i Istanbul i februar og på Civil Society Forum i Brussel i november.

Med de begrensede ressursene vi har, prioriterer vi deltakelse i Civil Society Forum on Drugs, høringsrunder i EU-systemet, og deltakelse i det årlige møtet i Narkotikakommisjonen i Wien. I tillegg har vi engasjert oss i diskusjonen om cannabislegalisering i Europa. Eurad var avsender av et felles opprop til EU-kommisjonen om Tysklands legaliseringsplaner, og vi følger den politiske diskusjonen tett. Vi er også involvert i arbeidet med en Recovery-plattform som presenteres på narkotikakommisjonen i 2024 og leverte en høringsuttalelse om EUs narkotikapolitiske agenda.

Eurad er del av den globale narkotikapolitiske plattformen Drug Policy Futures. Den norske organisasjonen Forut har lenge spilt en sentral rolle i nettverket, men har redusert innsatsen noe de siste årene. En amerikansk organisasjon har nå tatt over koordineringen. I og med at reisevirksomheten har vært begrenset, har kommunikasjonen i nettverket i hovedsak foregått elektronisk.

NordAN og SAFF

Actis deltar i nordisk og baltisk samarbeid gjennom NordAN. NordAN arbeider med både alkohol- og narkotikaspørsmål og følger politikktutviklingen i Norden og Baltikum.

Satsningsområder og prioriteringer i 2023

NordAN drifter nettstedet nordicalcohol.org, der vi samler oppdaterte alkoholdata fra de nordisk-baltiske landene.

NordAN har i en årrekke arbeidet med alkohol og kreft og står blant annet bak nettstedet alcoholandcancer.eu. Koblingen mellom alkohol og kreft har vært et viktig tema de siste årene, blant annet på grunn av EUs Europe's Beating Cancer Plan. Alkohol og kreft har også vært oppe i diskusjonene om helsemerking av alkohol, blant annet i Irland.

Den årlige NordAN-konferansen ble avholdt i Tallinn i oktober 2023. Konferansen samlet rundt 60 deltakere og involverte også forskerteamet som evaluerer de alkoholpolitiske endringene i Litauen. Temaet for konferansen var «Rethinking Addiction: Policy, Prevention, and Progress» og. Årsmøtet ble avholdt i forbindelse med konferansen.

NordAN har tradisjonelt vært mest opptatt av alkoholspørsmål, men de siste årene har nettverket viet mer plass til narkotika. Actis har vært blant organisasjonene som har bidratt til å synliggjøre narkotiske stoffer på NordANs arbeidsplan, blant annet med innlegg på de årlige konferansene. NordAN har de siste årene etablert en egen narkotikapolitisk plattform som møtes til regelmessige nettmøter og diskusjoner.

Actis er også medeier i Stiftelsen Ansvar för Framtiden (SAFF) og deltar både i styrende organer og arbeidskomiteer. SAFFs årlige forum ble gjennomført i København i november. Temaet for samlingen var «Alkohol i arbeids- og foreningslivet». Forum Ansvar er et møtested for organisasjonene som er knyttet til SAFF og en arena for å utveksle erfaringer og drøfte stiftelsens videre arbeid.

European Gambling Harm Prevention Network (EGHPN)

Actis har jobbet med spillpolitikk på nasjonalt nivå i lang tid. Vi har imidlertid savnet et internasjonalt nettverk på dette feltet. I 2021 tok vår finske søsterorganisasjon, EHYT, initiativ til å opprette European Gambling Harm Prevention Network (EGHPN).

Nettverket er etablert med en egen nettside (www.eghpn.org), Facebook-side, nyhetsbrev og regelmessige nettverksmøter og fagwebinarer. Målet er å etablere en organisasjon som kan følge spillpolitikken på europeisk nivå og bidra med kunnskapsbasert politikk for å begrense skadene av pengespill.

EHYT har finansiert en koordinator for nettverket i en 20 prosent stilling fram til nå. På grunn av budsjettkutt vil denne støtten ikke bli videreført i 2024. Vi har opprettet en ordning med formelt medlemskap og medlemsavgift, men dette er ikke tilstrekkelig til å lønne en koordinator. Dette betyr at nettverket må driftes av et arbeidende styre. Actis er representert i styret og deltar aktivt i diskusjoner og informasjonsutveksling.

Selv med begrensede ressurser er nettverket i stand til å gjennomføre en rekke aktiviteter. Vi deltok på en spillkonferanse i Luxembourg i juni, vi arrangerte en rekke webinarer og diskusjonsmøter og styremedlemmer representerte nettverket på flere fagkonferanser i løpet av året.

Ressurser og organisatoriske utfordringer

I 2022 og 2023 fikk Eurocare innvilget søknad om driftsstøtte fra EU-kommisjonen igjen. Dette gir mer handlingsrom for organisasjonen, selv om prosessene med søknad og rapportering er svært arbeidskrevende. Vi søker om driftsstøtte også for 2024, men i skrivende stund vet vi ikke om den blir innvilget. Framtiden for driftsstøtteordningen er imidlertid usikker.

Per i dag finansierer Actis generalsekretærstillingen i Eurocare. Driftstilskuddet fra EU har gitt rom for å ansette en kommunikasjonsmedarbeider og en politisk rådgiver for å støtte generalsekretæren. I tillegg har vi nå en kontorsjef i en deltidsstilling for å håndtere administrative oppgaver. Filtered-prosjektet vil gi rom for økt aktivitet de neste to årene, men legger også beslag på mye av organisasjonens ressurser.

NordAN driftes av en generalsekretær i 50 prosent stilling. Organisasjonens arbeid er finansiert av en kombinasjon av medlemsavgifter og prosjektstøtte. Actis er den største enkeltbidragsyteren, men bidraget er likevel begrenset.

Eurad driftes av et arbeidende styre. Dette legger klare begrensninger på hvor mye vi kan utrette. Vi har likevel en posisjon og erfaring som gir oss mulighet til å delta på en rekke ulike arenaer.

EGHPN drives også i hovedsak av styret, selv om EHYT inntil nylig har bidratt med finansiering av en koordinator i 20 prosent stilling. En utfordring for nettverket framover vil være å etablere en stabil organisasjonsstruktur som setter oss i stand til å gjøre den jobben vi ønsker å gjøre.

Styret i Actis ønsker å videreføre satsingen både på alkohol, narkotika og pengespill. Vi vurderer løpende hvordan dette skal løses innenfor de økonomiske rammene som foreligger.

Kommunikasjonsarbeid

Actis' kommunikasjonsaktiviteter er en integrert del av det politiske arbeidet i organisasjonen, og speiler våre politiske plattformer. Mange av aktivitetene som har resultert i større medieoppslag, er blitt gjort rede for i kapitlet om saker vi har jobbet med. Under følger en deskriptiv analyse av organisasjonens kommunikasjonsarbeid gjennom 2023.

Generelt

1. april sluttet en av kommunikasjonsrådgiverne, og i slutten av april kom en annen tilbake etter foreldrepermisjon. Sekretariatet har dermed to kommunikasjonsrådgivere som dekker hele spekteret av kommunikasjonsoppgaver. Disse inkluderer blant annet mediearbeid, kommunikasjonsstøtte for medlemsorganisasjonene, nettsider, nyhetsbrev, sosiale medier og promotering, planlegging og gjennomføring av arrangementer.

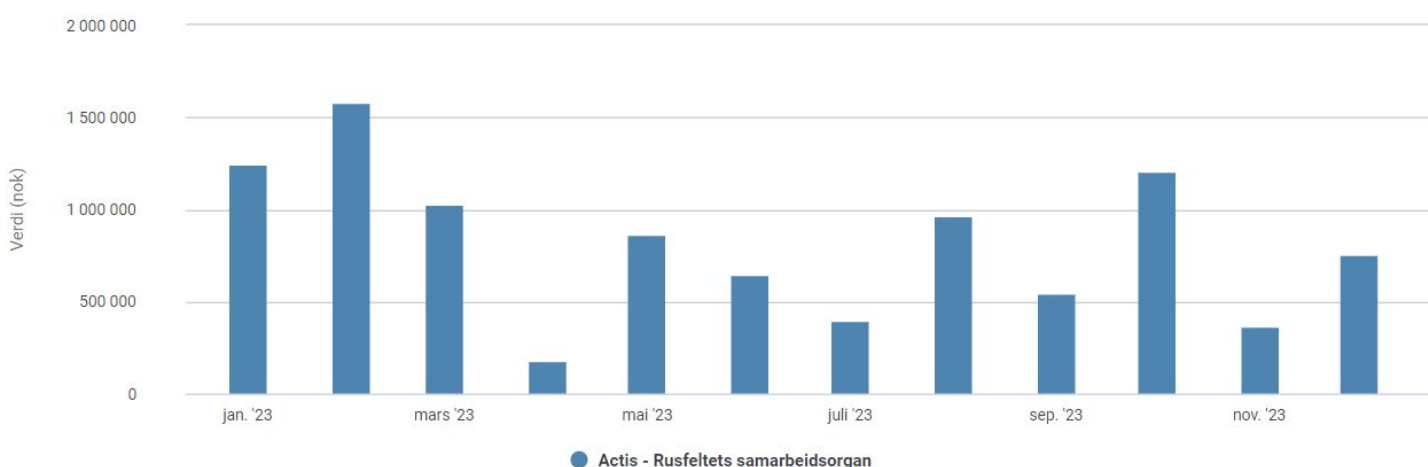
Kommunikasjonsarbeidet er forankret i strategier og handlingsplaner, og resultatene måles fortløpende med tanke på forbedringsarbeidet. Det er hele veien tett samarbeid med politiske og faglige rådgivere i organisasjonen.

Kommunikasjonsrådgiverne holder seg faglig oppdatert gjennom jevnlig deltakelse på relevante kurs. I 2023 har temaene blant annet vært krisekommunikasjon, SEO og hvordan bruke Chat GPT i kommunikasjonsarbeidet.

Som det fremkommer under, har aktivitetsnivået i 2023 vært høyt med gode resultater i flere kommunikasjonskanaler.

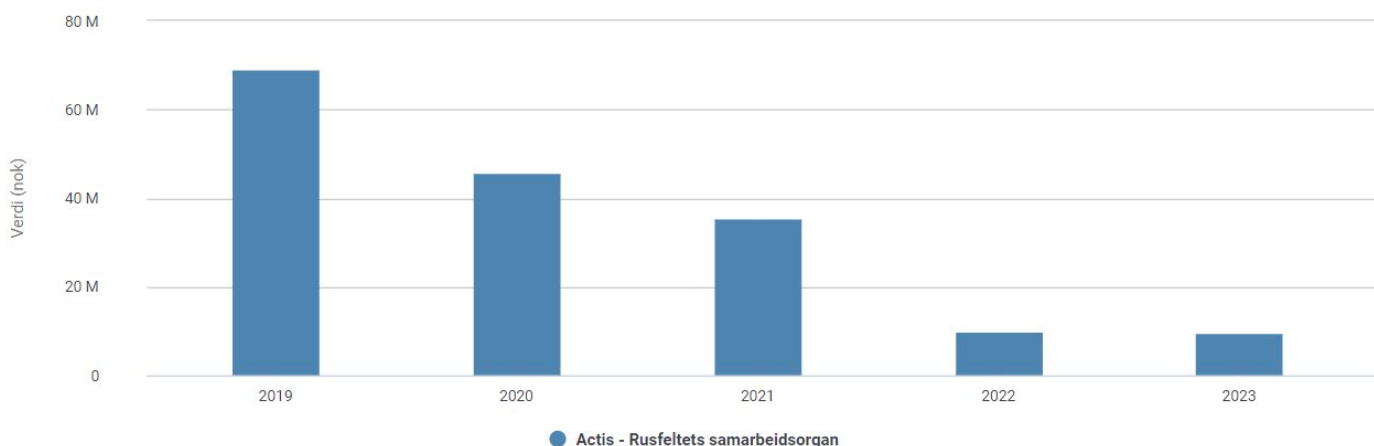
Antall treff i mediene i 2023 målt i annonseverdi:

Dekning annonseverdi, totalt 233 artikler

Dekning over tid, målt i annonseverdi:

Dekning annonseverdi, totalt 2214 artikler

Media

I mediarbeidet jobbes det langs to akser:

- Langsiktig arbeid for å skape oppmerksomhet rundt «våre» saker gjennom innsalg og kronikker, alene og i samarbeid med andre.
- Respons på saker som forløpende preger samfunnsdebatten og som er aktuelle her og nå.

Hvordan øke synligheten i mediene:

- Enda mer fokus på at vi skal sette agendaen og ikke bare respondere på hva andre sier eller foretar seg.
- Enda tydeligere stemme og tøffere i tonen der hvor det er riktig uten at det går utover vår seriøsitet og troverdighet. Dette er en viktig balansegang. Vi må også tenke langsiktig.
- Tettere samarbeid i enkeltsaker med relevante medlemsorganisasjoner.
- Mer samarbeid i enkeltsaker med andre aktører som mener det samme som oss.

Aktuelle saker:

I begynnelsen av året hadde vi flere saker på trykk om cannabis og legalisering. Vi jobbet mye med dette i forbindelse med vår rapportlansering om samme tema, og deltok blant annet i Dagsnytt 18. I samme periode satte vi også søkelyset på helsesykepleieres manglende kapasitet til å følge opp barn og unge som sliter.

Vi gjennomførte en undersøkelse på våren som viste at en betydelig andel unge opplever kjøp og salg av narkotika i skolegården. Denne saken fikk mye oppmerksomhet, både på TV2 og i flere lokalaviser. Høsten 2023 jobbet vi mye med

små ideelle aktører på rusfeltet som står i fare for å bli lagt ned. Arbeidet resulterte i flere artikler og debattinnlegg.

I løpet av 2023 jobbet vi med en rapport om kritesentersituasjonen for personer i aktiv rus. Vi løftet dette tema i ulike medier gjennom hele året.

På forsommeren 2023 får nye kostholdsråd mye oppmerksomhet når det blir anbefalt null enheter alkohol. Actis er ute i mediene og støtter dette forslaget; skal du prioritere helsen din, bør du holde deg unna alkohol. Det resulterer i flere medieoppslag og TV- og radioopptredener.

I løpet av høsten stiller vi felles ettervernskrav til regjeringens forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet sammen med RIO, Marborg, Way-back, Ivareta og Alarm. Et godt ettervern er avgjørende for de som har vært gjennom rusbehandling eller fengselsopphold. Det fungerer som en bro mellom institusjonell behandling og en vellykket re-integrasjon til samfunnet. Saken resulterer blant annet i forsideoppslag i nasjonalt medie.

Mot slutten av året kunngjør det nye byrådet i Oslo sin politiske plattform. Der gjør de det klart at de ønsker å fjerne kommunale begrensninger for skjenking på 17. mai, 1. juledag og andre helligdager. Actis og Barn av rusmisbrukere advarer mot økt utrygghet for barn og unge. Saken får mye oppmerksomhet og er på trykk i flere nasjonale medier.

Nettsidene

Nettsidene er en viktig kanal for å nå ut til våre målgrupper med budskapet vårt. Artikler herfra deles både i sosiale medier og i nyhetsbrevet. Nettsidene inneholder en kombinasjon av aktuelt, fagkunnskap og meninger.

Det ble i 2023 produsert ca. 100 unike artikler for hjemmesiden. Det er opp ca. 20 prosent fra året før.

Vi hadde 34 000 unike besøkende og 65 200 sidevisninger i 2023 (har ikke sammenlignbare tall fra 2022 på grunn av overgang til ny nettløsning).

Trafikken til nettsiden påvirkes kraftig av synligheten vår i mediene. Deltakelse i programmer som Dagsnytt 18, kan føre til så mye som en femdobling i antall besøk.

Vi har i 2023 gjort en innsats for i større grad å søkeoptimalisere siden og artikler som et ledd i å øke trafikken og redusere fluktraten.

Aktiviteten på nettsiden måles og evalueres forløpende med tanke på å optimalisere innholdet mest mulig, uten at det skal gå på bekostning av Actis' ønskede profil og rolle innenfor vårt felt.

Vi har et mål om å øke trafikken til og på nettsiden med 10 prosent i 2024.

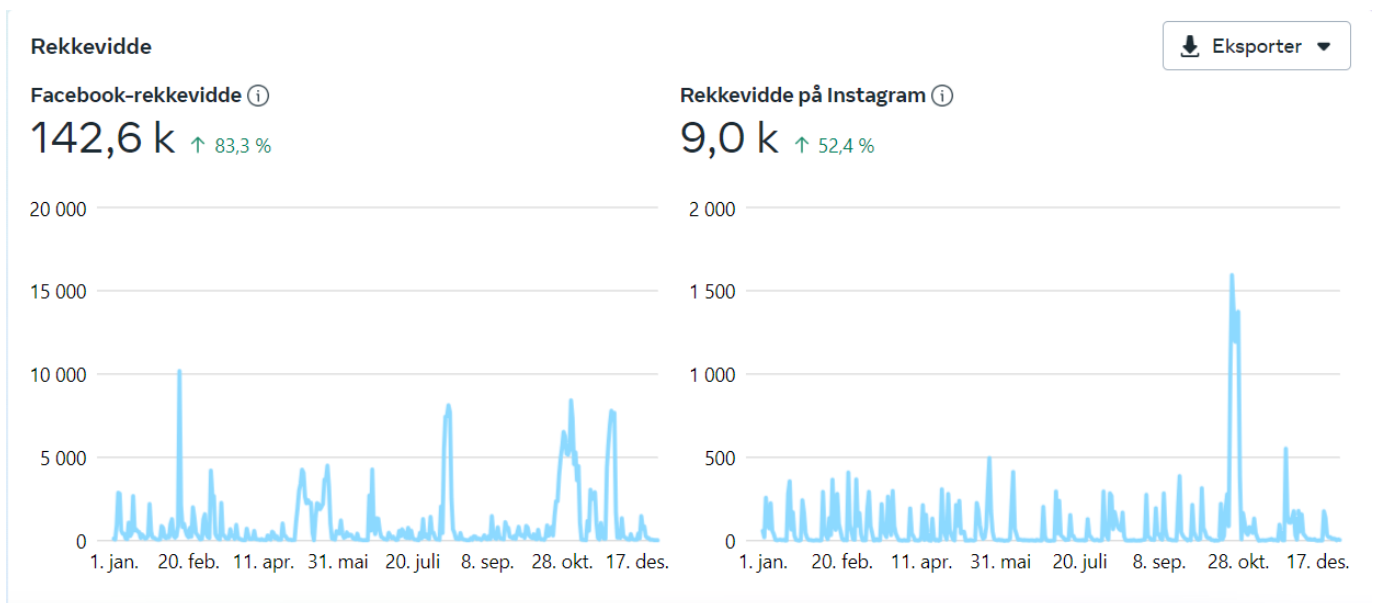
Nyhetsbrevet

Dette sendes ut hver 14. dag. I 2023 ble det laget 21 utgaver. Antall abonnenter per 31.12.2023 er 887. Det er det samme som ved inngangen til året.

Vi ligger på 50-60 prosent i åpningsrate og 20-30 prosent i klikkrate. Det er svært gode tall til nyhetsbrev å være. Snittet for virksomheter som bruker tilsvarende løsning gjennom vår leverandør, ligger på 32 prosent åpning og 3 prosent klikkrate. Dette viser at innholdet treffer godt, noe som tilsier at det ikke er grunn til å endre dramatisk på type saker. Samtidig ligger det et potensial for å øke antall abonnenter fra dagens 887. Målet er nå 1000 innen utgangen av 2024. Det er laget en strategi for å oppnå dette.

Sosiale medier

Actis har kontoer på Facebook, X og Instagram. Førstnevnte er den kanalen vi bruker mest, med en publiseringsfrekvens på to-tre poster per uke.

På Facebook har vi i løpet av 2023 fått 94 nye følgere på siden, og har i dag 9 637 følgere. På Instagram har vi i dag 1700 følgere, og vi har fått 41 nye følgere i løpet av 2023.

Vi opplevde god rekkevidde på postene våre i sosiale medier i 2023. Vi har promotert utvalgte poster som har gjort det godt, og opplevd gode resultater.

I løpet av året har vi publisert variert innhold, og vi har brukt Story-funksjonen i større grad i begge kanaler. Vi prøver å variere innholdet vårt i større grad, og bruker mer bildeposter enn tidligere. Sosiale medier er stadig i utvikling, og vi prøver å tilpasse oss medielandskapet fortløpende. Rekkevidden vår tyder på at vi er på riktig vei, og vi vil fortsette dette arbeidet i 2024.

X (tidligere Twitter) benyttes fortsatt sjelden, og har i 2023 hovedsakelig blitt brukt til å overvåke innhold som omhandler rusfeltet, holde oss oppdaterte på aktuelle politikere og fagstemmer, og svare på evt. spørsmål som er rettet til oss.

Kunnskapsproduksjon

Notater og rapporter

Å lage egenproduserte kunnskapshefter og notater er en viktig del av vårt strategiske mål om å være en kunnskapsformidler på rusfeltet. Kunnskapsheftene har som formål å sammenstille forskningen på ulike felt, og å gjøre resultatene tilgjengelige. Hver rapport har et avsluttende kapittel kalt «Actis mener» der vi redegjør for vårt politiske syn og våre anbefalte løsninger. Vi har også brukt kunnskapsheftene til å skape debatt og belyse ulike problemstillinger i samfunnet.

I januar publiserte vi en rapport om helsesykepleiernes arbeidshverdag. Rapporten var en sammenfatning av en undersøkelse gjennomført blant medlemmer i Landsgruppen for helsesykepleiere sammenstilt med aktuell forskning. Rapporten viste at helsesykepleiere i liten grad har kapasitet til å følge opp unge som sliter med rus. Dette fikk stor nasjonal oppmerksomhet.

I begynnelsen av året lanserte vi rapporten om cannabislegalisering i USA og Canada. Hovedfunnet er at legalisering fører til større økning i bruken i stater som har legalisert enn i de som ikke har legalisert. Den viser også at det totale markedet for cannabis, både i legaliseringsstatene i USA og Canada, har vokst etter at cannabis ble legalisert.

Under Arendalsuka lanserte vi rapporten «Svenske tilstander: Pengespill i Sverige før og etter lisens». Rapporten tar for seg utviklingen i Sverige etter innføringen av lisensordningen, og konkluderer med at innføringen av lisens var et forhastet valg.

Siste halvdel av året har vi jobbet med en rapport om krisesentersituasjonen for personer i aktiv rus. Denne lanseres i første halvdel av 2024.

Skolemateriell

Vi har to hefter tilgjengelige igjennom lærerportalen Subject aid; «10 ting du bør vite om ungdom og alkohol», og «10 ting du bør vite om hasj og marihuana».

Begge heftene er to av de mest populære på Subject aid. I 2023 bestilte lærerne 7627 eksemplarer av «10 ting du bør vite om ungdom og alkohol» og 8098 eksemplarer av «10 ting du bør vite om hasj og marihuana».

Dette er en nedgang fra i fjor, trolig grunnet en glipp hos Subject Aid. Nyhetsbrevet deres som blir sendt ut rett før sommerferien havnet i spam-filteret hos alle mottakerne, og gjorde at de opplevde en nedgang i bestillingen av alle heftene dette året. Vi har heller ikke like stort budsjett på denne posten som vi har hatt tidligere år, noe som naturlig nok fører til at vi har sendt dem færre hefter i 2023.

I 2023 fikk vi innsyn i en spørreundersøkelse Subject Aid utførte blant mottakerne av vårt undervisningsmaterieill, som viste at 100 prosent av respondentene mente vi traff målgruppen vår (ungdomsskole- og videregåendelever), og 97 prosent hadde et positivt eller svært positivt helhetsinntrykk av vårt materiale.

Filmene vi lanserte i 2020 som tilleggsmateriale, «Sjef i eget liv - cannabis er en dårlig venn» og «Sjef i eget liv - alkohol og ungdomstiden», er fortsatt tilgjengelig i Subject aid, og blir hyppig brukt av lærere i undervisningen.

Seminarer og konferanser

Seminarer og konferanser inngår også som en viktig del av å være en kunnskapsformidler og alliansebygger. Følgende arrangementer har vært åpne for eksterne:

Rapportlansering: Hva er konsekvensene ved økt bruk av cannabis?

I februar arrangerte vi et frokostseminar der vi lanserte vår egenproduserte rapport «Erfaringer med legalisering». Rapporten sammenstiller nye data, statistikk og erfaringer, og gir ny innsikt i hva som har skjedd i Canada og USA i kjølvannet av legaliseringen av cannabis. Seminaret samlet cirka 60 personer både fra fagmiljøer og medlemsorganisasjoner.

Jubileumskonferansen

I anledning 20-årsjubileumet til Actis arrangerte vi i juni konferansen «Suksesshistorier - Ungdom og rusforebygging Norge rundt» i Oslo Konserthus. Den ga innblikk i konkrete tiltak, metoder og prosjekter som har lyktes med sin satsning på barn og unge. Foredragsholderne representerte hele forebyggingssektoren inkludert skole, idretten, kommunale tjenester og fritidsklubber. Vi fikk også innlegg om den vellykkede islandsmodellen. Flere kommuner brukte konferansen som et kunnskapshevingstiltak for ansatte innen forebygging. Konferansen samlet rundt 240 personer fysisk og digitalt.

Arendalsuka

Under Arendalsuka lanserte vi vår egenproduserte rapport: «Svenske tilstander: Pengespill i Sverige før og etter lisens». I tillegg til å analysere utviklingen i Sverige etter innføringen av lisensmodell, ser den også resultatene opp mot erfaringene vi har med den norske enerettsmodellen. Rapporten omfatter temaer som blant annet utbredelse av spillavhengighet, reklametrykk og kanalisering. Rapporten ble lagt frem under et godt besøkt Actis-arrangement og ble fulgt opp med debatt mellom politikerne og representanter for spillbransjen. Blant deltakerne er May Britt Lagesen (Ap), Carl Fredrik Stenstrøm, generalsekretær i Norsk Bransjeforening for Onlinespill, samt Trine Stensen, generalsekretær i Blå Kors. Rett i underkant av 70 deltagere fra ulike sider i spillpolitikken var til stede på lanseringen.

Desemberkonferansen: Kunstig intelligens på rusfeltet - en konferanse om mennesker

Temaet for årets Desemberkonferanse var hvordan bølgen av digitalisering og kunstig intelligens vil påvirke rusfeltet. Til å belyse tematikken hadde vi på scenen både eksperter på kunstig intelligens, fagansvarlige i Helsedirektoratet,

aktører innenfor behandlingsapparatet og de med brukererfaring. Konferansen ble ledet av Katarina Flatland og samlet rundt 300 personer digitalt og fysisk.

Medlemskontakt

Sekretariatet i Actis skal være en faglig, politisk og organisatorisk støtte for medlemsorganisasjonene. Den enkelte medlemsorganisasjon skal kunne få hjelp til både faglige spørsmål, mediearbeid, politisk påvirkning, søknadsarbeid og organisasjonsrelatert rådgivning. Som paraplyorganisasjon er Actis både et serviceorgan som for eksempel tar et særlig ansvar for informasjonsspredning av aktuelle saker, forberedelse til politiske prosesser etc. og et koordineringsledd av politiske innspill. Dette gjøres i Actis på ulike vis:

- Faste møter for generalsekretærene i organisasjonen hvor aktuelle politiske saker blir diskutert og organisasjonene kan gi innspill til paraplyen.
- Tilrettelegging for gode søknadsprosesser og for prosjektsamarbeid mellom organisasjonene, blant annet gjennom søknadsverksted som er åpent for alle – også ikke-medlemmer.
- Utsending av oppsummeringer fra alle større politiske hendelser, som forslag til statsbudsjett og revidert budsjett, vedtatt budsjett og i forbindelse med valg og regjeringsplattformer.
- Orienteringer om politiske forslag på vårt felt som fremmes enten av regjering eller i Stortinget. Her har vi også fulgt opp med høringer/drøftingsmøter om våre innspill til høringer.
- Synliggjøring - på våre konferanser og arrangementer er det et mål å synliggjøre gode tiltak og prosjekter - også fra våre medlemsorganisasjoner.

Organisasjonsstøtte

Organisasjonsstøtte er en viktig oppgave for Actis. I 2023 har vi bistått medlemsorganisasjonene i alt fra politisk påvirkning, medietrening, skriving av innsalg og kronikker, til kompetanseheving gjennom ulike kurs holdt av eksterne eller egne ansatte.

Internseminarer/arrangementer:

Ledernetverk

En del av Actis sin rolle som paraplyorganisasjon er å bidra til støtte og utvikling av medlemsorganisasjonene. For å sørge for at medlemmene står best mulig

rustet til å møte fremtidens utfordringer har vi dannet et ledernetverk for de øverste lederne i medlemsorganisasjonene. Nettverket skal være en felles arena hvor ledere møtes for å diskutere felles utfordringer, og lære mer om ledelse, kompetanseutvikling og konflikthåndtering etc.

Målet med nettverket er å styrke den enkelte leder og bygge et sterkere lederfellesskap i paraplyen. Nettverket hadde sitt første møte 2. mars og hadde totalt fire samlinger i 2023. De neste to årene skal nettverket fortsette å ha tre til fire samlinger i året.

En evaluering gjort på tampen av 2023 viste god tilfredshet med nettverket. Samtlige deltagere oppga å være svært fornøyde eller fornøyde med tilbudet, og mange vurderte det som veldig verdifullt å ha en egen møteplass for å diskutere utfordringer de møter i sin jobbhverdag. Mange fremhevet også muligheten til å bli bedre kjent med andre organisasjoner og ledere i paraplyen.

Bruker- og pårørendenetverk

Vårt bruker- og pårørendenetverk ble opprettet på bakgrunn av ønske fra flere av medlemsorganisasjonene og hadde sin oppstart i november 2022.

Nettverket skal bidra til økt kunnskap og økt vekt på spørsmål som omhandler bruker- og pårørende arbeid og medvirkning, både innad i paraplyen og ut mot besluttsende myndigheter.

I 2023 ble det holdt to samlinger. Målet fremover er å samles cirka fire ganger i året.

Generalsekretærmøter

Det ble avholdt seks generalsekretærmøter i løpet av 2023. Her diskuteres aktuelle ruspolitiske saker, samarbeidsmuligheter og det gis orientering fra styrets arbeid.

Torsdagspåfyll

Torsdagspåfyll er et tilbud til ansatte og frivillige i våre medlemsorganisasjoner, med mål om å bygge kompetanse og inspirere til nytenkning. Temaene er relatert til organisasjonsdrift og medlemsaktivitet. Følgende påfyll ble arrangert i løpet av 2023:

31. januar: Slik får du gjennomslag på statsbudsjettet. Halvdagsseminar om lobbyarbeid. Seminaret inneholdt tips og triks for gode lobbymøter, hvordan man påvirker politikere i de forskjellige komiteene, og hvordan gjennomføre en god høring. Vi brukte både interne og eksterne foredragsholdere. Deltakere: 20

23. mars: GDPR og personvern. Foredragsholder var Martin Gustavsen fra Frivillighet Norge. Deltakere: 14

12. desember: Årshjul og hvordan lage en god plan for kommunikasjonsarbeidet. Kommunikasjonssjef i Av-og-til, Eli Marie Stavlund, delte sine erfaringer og fortalte hvordan de jobber med å planlegge sitt kommunikasjonsarbeid for fremtidige saker og kampanjer, i tråd med sin overordnede strategi. Actis sin faglige rådgiver Wilhelmine Braathen og kommunikasjonsrådgiver Astrid Løland Ørbæk snakket om årshjul og planlegging av vårt kommunikasjonsarbeid for bestemte saker som vi vet vil være aktuelle neste år, og ga konkrete eksempler på hvordan vi gjør dette. Deltakere: 20

Søknadsverksted og informasjon om andre støtteordninger

Som en del av veilederrollen tildelt oss av Helsedirektoratet, arrangerte vi 12. oktober søknadsverksted for organisasjonene som er engasjert på rusfeltet. Søknadsverkstedet er annonsert på vår nettside og åpent for alle, også ikke-medlemmer. Målgruppen for verkstedet er de som har ansvar for søknadene i sine organisasjoner. Vibeke Sundsbø og Harald Lauvås Korsåsen fra Helsedirektoratet orienterte om tilskuddsordningene og søkeprosessen. Det ble også vist et forhåndsinnsjilt innlegg fra Jenny Lindberg, som er generalsekretær i den svenske Stiftelsen ansvar for fremtiden. Hun orienterte om muligheten til å søke prosjektmidler også fra dem. I tillegg holdt generalsekretær i Actis, Inger Lise Hansen, Cecilie Widnes, generalsekretær i IOGT i Norge og Jevi Majid fra Sterk&Klar Intro innledninger. Deltakere: 43

Kunnskapsformidling og andre bidrag

I 2023 har vi gjennomført en rekke foredrag for medlemsorganisasjonene og andre organisasjoner, gjennom ulike seminarer og skoleringer. Vi har blant annet bidratt til kompetanseheving i medlemsorganisasjonene gjennom opplæring av nyansatte innenfor alkohol-, narkotika-, og spillpolitikk. Actis har deltatt på IOGTs lokale seminarturné der vi har holdt foredrag om blant annet ungdom og rusforebygging, samt resultatene fra vår rapport om cannabis. Internasjonal leder Stig Erik Sørheim har ved flere anledninger holdt foredrag for ulike medlemsorganisasjoner om de viktigste funnene ved vår siste rapport om erfaringen ved legalisering av cannabis i USA og Canada.

Organisasjon

Styret (2022 – 2024)

Geir Riise - styreleder
Hanne Cecilie Widnes - nestleder
Anita Ellefsen
Jan Erik Bresil
Sarah Fabricius Blom Juul-Rasmussen
Terje Turøy
Wenche Walderhaug Midjord
Elisabeth Kristoffersen
Ahmed Rashid Haaji - vara
Henrik B. Larsen - vara
Anne Charlotte Valaker Bruheim - vara

Valgkomité

Knut Haugsvær - leder
Jan Tore Evensen
Jon Storås
Ida Oleanna Hagen
Marit Barene
Katrinn Solbakken - vara
Henriette L. Olsen - vara

Kontrollkomité

Steinar Glimsdal - leder
Kristine Moss
Maria Elizabet Aspen - vara
Annlaug Fludal - vara

Medlemsorganisasjoner

1. Arbeiderbevegelsens Rus- og sosialpolitiske forbund
2. Atrop støtte- og ettervernssenter
3. Blå Kors
4. Det Hjelper
5. Det Hvite Bånd
6. DNT - Edru Livsstil
7. Fondet for Forskning og Folkeopplysning om Edruskap
8. FMR
9. Foreningen for helhetlig ruspolitikk
10. FORUT - Solidaritetsaksjon for utvikling
11. Frelsesarmeens rusomsorg
12. Internasjonal helse- og sosialgruppe
13. IOGT i Norge
14. Ja, det nytter!
15. Juba

16. Juvente
17. MA – Rusfri trafikk
18. MIO Minoritetenes interesseorganisasjon
19. Norsk Helse- og Avholdsforbund
20. Norske Jernbaners Avantgard
21. Norsk narkotikaforebyggende forening
22. Retretten
23. Rusfri oppvekst
24. Samarbeidsforum for felleskapsbasert rusbehandling
25. Trasopklinikken
26. Ung i trafikken
27. Ungdom mot Narkotika
28. Usynlige tigre

Assosierte medlemmer

1. Barn av rusmisbrukere
2. Minotenk
3. Skeiv Verden
4. Basecamp
5. Stiftelsen kraft
6. Fossumkollektivet
7. Havang brukerstyrte senter
8. Valdresklinikken
9. Ett slag av gangen
10. Stiftelsen Det er Mitt valg!
11. Renåvangen
12. Phoenix Haga

Regionale råd

1. Ruspolitisk Fellesråd Østlandet
2. Actis Hordaland

De regionale rådene er en sammenslutning av medlemsorganisasjonenes lokallag og skal være et samlingspunkt og en koordinator av arbeidet disse organisasjonene gjør i regionen.

Sekretariatet i Actis

Administrasjon:

Inger Lise Hansen, generalsekretær
Bente Sandberg, kontorleder
Petra Wågert, administrasjonsmedarbeider
Gro Mari Haaland, kantinearbeider

Fagavdeling:

Stig Erik Sørheim, internasjonal leder
Kristine Borge, leder for fagavdelingen
Helene Aronsen Kongerud, politisk rådgiver
Mai Lene Fløysvik Hæåk, politisk rådgiver

Vidar Fredriksen, faglig rådgiver
Wilhelmine L. Braathen, faglig rådgiver
Astrid Løland Ørbæk, kommunikasjonsrådgiver
Frode Kaafjeld, kommunikasjonsrådgiver

Økonomiavdelingen:

Helder Fernandes, økonomisjef
Katrine Isaksen (gikk av med pensjon i juli 2023)
Line Westbye Smith, økonomikonsulent senior
Violetta Anderson, økonomikonsulent
Jasmin Bratic, økonomikonsulent
Sandra Næss, økonomikonsulent senior

Revisor

Statsautorisert revisor Revisorgruppen Akershus AS.

Kontorfellesskapet i Torggata 1

Actis sin administrasjon holder til i Torggata 1 i Oslo. Det er dannet et kontorfellesskap med flere av medlemsorganisasjonene, der Actis drifter og er ansvarlig for utviklingen av fellesskapet. Fellesskapet fungerer slik at medlemmene deler på kostnadene til husleie, strøm, kontormaskiner, telefoni etc.

I 2023 har kontorfellesskapet bestått av følgende:

Actis – Rusfeltets samarbeidsorgan
Det Hvite Bånd
FORUT
Familieklubbene (til juli).
JA, DET NYTTER!
IHSG – Internasjonal helse- og sosialgruppe
IOGT i Norge
Juba
Juvente
Minotenk
Skeiv Verden

Øvrige leietakere:

Av-og-til
Ivareta
Nina Sjøvoll
NKS
NOK (til august)
Det Hjelper (til september)

I tillegg til at Actis administrerer kontorfellesskapet, yter økonomiavdelingen bistand med regnskap til følgende organisasjoner:

Av-og-til
Barn av rusmisbrukere (BAR)

Det Hvite Bånd
DNT - Edru livsstil
Familieklubbene
NOK
IHSC
Ja, det nytter
Juvente
Juba
Minotenk
Norske Jernbaners avantgard (NJA)
Ruspolitisk fellesråd Østlandet
Skeiv Verden
Skeiv Verden Oslo og Viken
Skeiv Verden Vest
Ungdom mot narkotika
Norsk Narkotikaforebyggende forening
Retretten
Rusfri oppvekst

Økonomiavdelingen gir også bistand til:

Forut
FFHR
MIO
IOGT
Usynlige tigre